

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50 —
mesec : 2,20 —

V upravnih prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6, uri popoldne.

Štev. 165.

V Ljubljani, v ponedeljek, 21. julija 1902.

Letnik XXX.

VABILO

XL. redni občni zbor

„Katol. tiskovnega društva“

v Ljubljani

v četrtek, dne 24. julija 1902 ob 10. uri dop.
v knjižnici knezoškofjske palače.

Dnevni red.

1. Predsednikov govor.
2. Poročilo tajnikovo o odborovem delovanju.
3. Volitev društvenih odbornikov za naslednjo dobo treh let.
4. Slučajnosti.

Kdor želi na občnem zboru postaviti kak predlog, naznani naj ga prej odboru vsaj do 21. dne julija.

Predsednik.

Shod na Trsatu.

Sporočili smo že, da se bo vršil dne 2. in 3. sept. na Trsatu evharistični shod slovenske in hrvaske duhovščine. »Eucharistia« piše o tem mej drugim:

»Nedavno od tega so se na Trsatu zbrali sinovi slovenski in hrvaski na političen shod. Naša politika je Jezus Kristus in razširjanje Njegovega evharističnega Kraljestva. »Pridi cesarstvo Tvoje evharistično« — nosi na glavi naš list.

Da, ali ni morda med nami malo, premalo ognja! Bi se ne moglo na našem jugu, bratje več storiti za razširjenje evharističnega kraljestva Jezusovega mej nami, a posebno še mej našo takozvano inteligenco? Pri-
znajmo: inteligencija ne veruje; ona ne klanja razuma evharističnemu Jezusu. Ne morejo mi iz spomina za našo dobo tako značilne besede, katere je govoril hrvaski duhovnik dne 4. sept. 1900 o priliki I. hrv. kat. shoda v sekciji »za katoličku štampu.« »Ja sam već dvadeset i tri godine svećenik i nisam nikada u svom životu pričeo čuati čovjeka, koji bi nosio fin kaput.« To priznanje je žalostno, bi strašno!

Nedavno sem naletel v listu, ki ga izdaje in piše akademiška mladež hrvarska, na povest, kjer akademik naših dni s posebnim zadovoljstvom in veseljem pripoveduje, kako je v šestem gimnazijskem razredu izgubil vero. In, kader so dijaki imeli skupno spoved in obhajilo, on ni šel več k obhajilu, kajti »trebao je više hrane...« A kateketa, dobar djetinast čovjek turobno je drugi dan v školi konstatirao, da dosta njih ne dodjoše na presvetu pričest... a njemu (kateketu) da preostade kruha života...« To pripoveduje naš akademik — svojemu dekletu, v tem, ko jo poljublja in v njenem prešestnem objemu, ves iz sebe od strasti, mej drugim kliče: »... Ti si vrutak vode žive, ti si kruh života... koga jede, živjet će blago...«

To se čita v »Mladi Hrvatski«, glasilu enega dela hrv. akademiške mladeži.

Blasfemija! Ali se more na nedostojnejši način najsvetejša skrivnost persifilirati in grdit?

Taka bo tedaj, o Hrvatska, tvoja bodoča inteligencija?

Da, bratje, ako smo resnično sklenili širiti kraljestvo evharističnega Jezusa, tedaj bomo imeli mnogo, mnogo dela in truda.

Moderna inteligenca se je Kristusu izneverila in, akoprav jih je med njo mnogo, kateri še vedno hočejo svet uveriti, da so kristjani, vendar tudi njihovo krščanstvo je krščanstvo posebne vrste, krščanstvo brez vere v skrivnosti, a posebno v največjo skrivnost, kateri se mi klanjamo, v evharističnega Jezusa.

Ako je res, da dvajseto stoletje ima biti stoletje evharističnega Jezusa, se ne bo moglo to vresničiti, ako prej inteligencije ne sklonimo pod jarem Kristusove vere; kajti ta inteligencija daje zakone mišljenja in izobrazbe veliki množini, ona vtiska znak vekom; in dokler se ona besedi vere ne pokori, ne bo se moglo nikdar reči, da Jezus vlada narodom in človeštvu. Proti tej inteligenciji torej se moramo oborožiti, se moramo organizirati, da »razdenemo njene naklepe in vsako visokost, katera se vzdiguje proti poznanju Božjemu, in da zavjemamo vsako pamet na poslušnost Kristusu« (II. Kor. 10, 5.)

Kako pa bomo to dosegli?

Zmaga naša, je vera naša. Ta vera je zmaga svet v časih apostelnov, ko je duhove sč slepilnim sijajem mamila »lažnjivega imena znanost« (I. Tim. 6, 20.) Ta vera ima v sebi moč, da zmaga tudi naše dobe lažnjivo znanost.

Ta vera pa je vedno zajemala neizcrpljivo moč iz skrivnosti evharističnega Jezusa. Preden je mogla nastopiti zlata doba Innocencija III. se je morala oživiti vera v priidučnost Jezusovo v Zakramentu, kar se je zgodilo po hudih bojih z Berengárovo herezijo.

Tako nam je tudi zmaga nad pogansko inteligencijo v XX. stoletju obečana le v znamenju žive vere v evharističnega Jezusa.

Radi tega nam je pred vsem potrebno potrebna evharistična organizacija. Ta pa se mora pričeti v krogu onih, kateri stoje z evharističnim Jezusom v najožji zvezi, v krogu našem bratje v Kristusu. Mi se moramo drug drugega tesno okleniti, združiti v evharistično falango. — Začetek tej organizaciji mej nami se je že storil. Evo nas zbrane, združene v velikem svetovnem evharističnem društvu, katerega namen je moliti Jezusa v Najsv. Zakramentu, gojiti med seboj duha ljubezni, sloge in jedinstva. Ali to naše društvo se mora širiti od dne do dne; nas pojedinih naloga bodi, da vsak privede v naše kolo vsaj še enega naših sobratov, tako da bomo v kratkem vsaj v ogromni večini združeni v molitvi evharističnega Jezusa.

To pa ni še zadosti. Evharistična organizacija se ne sme omejiti na duhovnike, ampak se mora od njih v čedalje večem obsegu razširiti tudi med vernike. Vse nas je Jezus odrešil, pastirje in ovce, in iz ljubezni do nas vseh stanuje v Zakramentu med nami; zatorej mora tudi Njegovo evharistično kraljestvo postati v pravem pomenu besede univerzalno.

Članek govori potem o zgledu, ki ga mora dajati duhovnik sam, ter nadaljuje:

»Razume se, da eno od najizdatnejših sredstev za evharistično organizacijo mej verniki so bratovščine, katerih pglavitni namen je čiščenje Najsv. Zakramenta ali Srca Jezusovega. Te bratovščine naj se tako uredijo, da bodo člani doprinali tudi za olepšavanje oltarja, kjer se hrani Najsvetejša, in za svečanejšo opravljanje službe božje, katere središče in duša je evharistični Jezus.

Kar se tiče evharistične organizacije v vernem ljudstvu, bi morali na trsatem shodu o stvari govoriti posebno tisti duhovniki, kjer je ta organizacija toliko napredovala, da se more že kazati na sijajne njene vspehe. Tu ne pomaga mnogo teoretično in a priori govoriti, ampak najbolje je pokazati, kaj se je že doseglo: Evo, tako in tako se je začelo, to in to se je uvelo, a vseh bil je ta! Mislim, da bi nas ne moglo nič bolj za evharistično idejo navdušiti, kakor ko bi nam kdo prikazal prizor: kako duhovni pastir s svojimi župljani skupno kleči pred tabernakelnom v globljen v molitvi Najsvetejšega. Bratje, ki se vam je posrečilo, da ste v svoji čredi užgali ogenj ljubezni do Jezusa v tabernakelju, ki ste pričali, kako vaši verniki gore za evharističnega Jezusa, kako se ob nedeljah redno vrstijo okolo evharistične mize, kako ga noč in dan obiskujejo, kako ga posebno ob nedeljah skupno na kolenih molijo — vi povzdignite na Trsatu svoj glas in pričajte, kako se i v našem materialističnem veku vresničuje najvišji ideal vsake v ljubezni Božji plameneče duše, idel evharističnega kraljestva na tem svetu. To pričajte — a nas boste razumeli in za seboj potegnili.

Ako se bode v nas, ako se bode v srcu izročena nam vernega ljudstva užgal ogenj evharističnega Jezusa — tedaj ne bo več sile, ki bi se mogla na dolgo več zoperstavljati Jezusu in Njegovi resnici, tedaj se bo morala vkloniti tudi inteligenca. Prvi kristjani so bili po večini priprosti, neučeni ljudje, ali prešinjani so bili od duha Jezusove vere in ljubezni, njih življenje bilo je vzorno, sveto. S tem so obujali v filozofijsko izobraženem poganskem svetu občudovanje, spoštovanje: Glejte, kako se ljubijo, glejte kako sveto živijo! Pobožno, sveto življenje je bilo orožje, s katerim so Jezusovo vero privedli do zmage Tako tudi mi.

Te misli smo želeli tukaj objaviti, predragi bratje, da že naprej vsestransko razmislimo vzvišeni predmet našega trsatskega shoda, da si v prijateljskem razgovoru drug drugemu pojasnimo, na kak način bi se moglo kraljestvo evharističnega Jezusa na našem jugu razširiti in vtrditi. Blagoslovi Bog!»

Abstinenca štajerskih poslancev.

Povodom predlogov za preuredbo deželnega volilnega reda štajerskega sklenili so slovenski deželni poslanci štajerski pri posvetovanju v Mariboru dne 19. julija t. l., podati naslednjo izjavo:

»Zaradi važnosti reforme deželnega volilnega reda štajerskega, so slovenski dežel. poslanci štajerski se posvetovali, če ne bi kazalo vključiti abstinence udeležiti se obravnav in glasovanja o sedaj predloženih predlogih preuredbe volilnega reda.

Ker pa ima ta načrt očitno edino le namen slepariti javnost z obetano reformo obstoječega krivičnega volilnega reda, pri tem pa ne le vse obstoječe krivičnosti hraniti temveč s pomnoženjem nemškonalnih mandatov nadvlado nemške nacionalne stranke v dež. zboru za nepregledno dobo let še utrditi, uvidijo slov. dež. poslanci, da nikakor ne kaže, da bi s svojo navzočnostjo pomagali do zakonite veljave takemu zakonodajskemu nestvoru.

Mi priobčujemo to izjavo, a pristaviti moramo, da smo po zadnjih parlamentarnih

izkušnjah prišli do zaključka, da je abstinenca najslabša vrsta opozicije. Sicer pa priznavamo, da je stališče štajerskih Slovencev v dež. zboru izredno težavno.

Z ozirom na članek »Südt. Presse«, da je dolžnost zastopnikov kmetov prepričati volivno reformo v obliki, kakeršno namerava večina štajerskega dež. zbora, se je splošno pričakovalo, da slovenski poslanci skušajo pridobiti nemške konservativce, da tudi oni ne pridejo v zbornico, ali pa da pridejo slovenski poslanci v zbornico in pomagajo vsaj z velikim številom spreminjalnih predlogov onemogočiti naklepe večine.

Močvirski odbor in »Slov. Narod«.

V sobotni številki »Slov. Naroda« je notica o neki nezaupnici, katero je baje glavni močvirski odbor izrekel v svoji zadnji seji poslancu dr. Šusteršiču. V tej notici se navaja, da se jaz, ki sem v tem odboru kot zastopnik deželnega odbora, nisem upal temu ugovarjati.

Izjavljam, da sem prišel v sejo, ko se je ista pričela, in ko je odbornik Jelovšek izražal obžalovanje, poudarjam le obžalovanje, da se je z obstrukcijo onemogočila rešitev zakona za osuševanje barja, sem pojasnil, da se sedaj dotični predlog deželnega odbora že dalje časa nahaja pri kmetijskem ministerstvu, v katerem — kakor sem se prepričal — se že izdeluje dotičen zakonski načrt.

Poudarjal sem, da je poslanec dr. Šusteršič kot poslanec ljubljanske okolice vsikdar se z vso vsmo potegoval za vresničenje tega velikega kulturnega dela in da je prav njegovemu posredovanju pripisovati, da je v l. 1898. tedanji kmetijski minister grof Bylandt pozval deželni odbor, da želi, da se zakonski načrt za osuševanje barja še v tedanji seji reši, kar pa ni bilo mogoče, ker niso bile še vodopravne razprave končane.

Istotako sem poudarjal njegovo trajno skrb za prosep končne ugodne rešitve, katera je sedaj, sme se za trdno pričakovati, gotova od strani države, kakor mi je to kmetijski minister obljubil pred mojim odhodom z Dunaja.

Faktum je tudi, da ni bilo nobene razprave o besedah obžalovanja, katero je izrekel gori imenovani odbornik, in tudi nikakega glasovanja. To izpričuje jasno dotični sejni zapisnik.

Ce sem po seji rekel, da naj te besede ne pridejo v javnost, v liste, storil sem to, kakor sem tudi v seji gospodu predsedniku odbora rekel, da to ni stvar močvirskega odbora vmeševati se v politične zadeve, ker odbor ima le upravne gospodarske naloge in le takega posvetovanja se imam kot delegat deželnega odbora udeleževati.

V Ljubljani, dne 21. julija 1902.

Fran Povše.

Volivne reforme.

Jutri se prične v štajerskem deželnem zboru razprava o spremembi volivne reforme. Dotični odsek je že predložil zbornici svoj načrt. Splošni volivni razred ima po tem načrtu sedem poslancev, in sicer bi tri imela mesta, štiri kmetske občine. Virilnih glasov bi bilo pet, mej njimi dva nova: rektor tehnike in akademije v Ljubnem, veleposelstvo bi imelo 12 poslancev, mesta, trgi, obrtne

54 15

zbornice 27 poslancev, kmetake občine 23 poslancev. Konservativci so vložili minoritetni predlog, po katerem naj bi veleposestniki volili samo 6 poslancev, da se razni kraji priklopijo skupini mest in trgov, da bi kmetaki poslanci imeli 26 poslancev in da se črta pravica deželne deske, da pa sme v veleposestvu voliti vsak veleposestnik, ki plača 400 kron realnega davka, od katerega mora najmanj polovica biti zemljiškega davka. Boj v štajerskem dež. zboru bode torej jutri prav zanimiv.

V predarlskem deželnem zboru so liberalci zopet učinili nečuvno izdajstvo ljudstva. V predarlskem deželnem zboru je krščansko-socialna večina, v zbornici so samo štirje liberalni poslanci. Ta četvorica je pri razpravi o volivni reformi odšla iz zbornice. Mislila je s tem preprečiti razpravo, kar se ji pa ni posrečilo. Kljub liberalnim naporom dobi Predarlska sedaj tajno volivno pravico in splošno skupino.

Liberalni računi.

Nasprotnikom krščanstva se silno cede sline po večini v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Krščanski socialci imajo sedaj v tej zbornici 42 glasov, dočim se je manjšina vsled tega, ker so se nemški nacionalci ločili od kršč. social. pomnožila na 32 glasov. Nove volitve so pred durmi. Združeni liberalci, nacionalci in soc. demokrati računajo, da kršč. socialcem odvzamejo štiri mestne mandate, kar pa so seve samo liberalni računi, dočim liberalci sami pripoznavajo, da utegnejo v kmečkih občinah kršč. socialci pridobiti. Posebno pa plaši liberalce nov volivni red, po katerem sme državljani, ki je tri leta na enem mestu, oddati en glas. Ta volivni red spravlja v posebno nevarnost šest liberalnih mandatov v notranjem mestu na Dunaju. Za teh šest mandatov se bo bil najhujši boj in liberalci si ne prikrivajo bojazni, da utegnejo biti kljub najrazličnejšim zvezam tepeni.

Ob italijanski meji.

Italija je zadnji čas mnogo storila, da so se njeni častniki seznanili s podrobnostimi ob avstrijski meji in poučili tudi natančno lego in razmere ondodnega sveta. Sedaj so se tudi Avstriji odprle oči in tudi ona je sedaj odredila, da bi prav nič ne bilo napadno, ako tudi avstrijski vojaki malo pobližje spoznajo laško mejo. Iz Pontafila se poroča, da imate že dve kompaniji avstrijskih lovcev vaje v ta namen ob laški meji. Je pač zanimivo to laško avstrijsko »prijateljstvo«!

Iz brzojavk.

Nov vojaški kazenski red. Kakor poroča »Pester Lloyd« je načrt novega vojaškega kazenskega reda z utemeljevalnim poročilom včeraj došel obojestranskim vladam. — Goluchowski namerava v avgustu ali septembru potovati v Italijo in obiskati laškega kraja. Kar je zamudil, Goluchowski s tem ne bo popravil. — Bolgarski ministriški svet je sklenil, da naznani macedonskemu komiteju, da bo vlada njegovo delovanje za nemire v Macedoniji najstrožje zasledovala, orožje zaplenila in ako treba tudi odbor razpustila. — Laški kralj se je peljal v soboto po Tirolskem domov. — Rumunski kralj obišče 2. avgusta našega cesarja in grofa Goluchowskega na Dunaju. — »Na svidenje v Rimu!« so bile zadnje besede ruskega carja pri slovesu z laškim kraljem. — Srbska skupščina je sklicana na prihodnji četrtek. — Botha se še-le koncem tega meseca poda iz Južne Afrike v Evropo. — Generalno zborovanje katolikov v Nemčiji bode od 24. do 28. avgusta l. l. v Mannheimu.

Posvečenje in slovesno vmeščenje novega kneza in nadškofa.

Iz Gorice, 21. jul.

Slovesno je bil včeraj vmeščen v Gorici novi nadškof msgr. Andrej Jordani. Goričani so slovesno proslavili tadan, v soboto zvečer pa so mu priredili razsvetljavo in podoknico. Škoda le, da je bilo vreme tako slabo, ki je z gromom in treskom, z nevihto in nalivom razsajalo. Zve-

čer o delopustu (ob Avemariji) začele so luči skoraj v vsaki hiši glavnih ulic kljub nevihti žareti, najlepše na občinskih in deželnih hišah, potem na zastavljavnici (Monte di pietà) in v semenišču. Potem ko so zvonovi po pol uri ponehali, prišla je mestna godba z ognjegasci in mnogoštevilnim ljudstvom pred »škofijo«, kjer je zasvirala več komadov. Milostni s spremstvom se je dalje časa mudil na hodniku pred palačo.

V nedeljo pa — pol ure pred začetkom izredne službe božje in splošne parade — to je ob 1/9. uri, se je nebo kar odprlo in grozna ploha se je ulila, tako da se je moral peljati v stolnico vsakdo, ki je hotel tje suh priti. Točno ob 9. uri začela se je cerkvena slovesnost. Po cerkvenem obredu — ki ga je prinesel popisane tudi »Prim. list« — izpraševal je škof Flapp posvečenca (bulo svetega očeta papeža je čital knez nadškofjski kancelar A. Zamparo), na kar mu je točno stoji odgovarjati, potem je služil posvetitelj škof Flapp vzajemno s posvečencem pontifikalno sveto mašo. V svoji sredi sta imela posvečenca knez škof ljubljanski dr. Jeglič in novi tržaški dr. Nagl, ki je komaj prišel iz Rima le radi tega dogodka ter se bo še le od tukaj podal proč v Trst. Slovesnemu posvečenju med pontifikalno sv. mašo sledilo je vmeščenje (intronizacija) ter poklanjanje kakor posvetne tako redovne duhovščine.

Novi knez in nadškof je podelil tudi svoj prvi blagoslov vsem, zlasti svojim vernikom ter želel po obredniku: Ad multos annos!

Bil je vidno ganjen, morda tudi prevzet od raznih slutenj, ker težek je križ, ki ga je na se vzel. Nekako radovoljno mu je šel naproti, kakor njegov patron sv. Andrej.

Med celo slovesnostjo smo z obšedovanjem opazovali, kako sta lepo molila iz molitvenih bukev v presbiteriju: grof G. šs. c. kr. namestnik, in c. kr. okrajni glavar grof Attems. To je bilo v spodbudo vsem.

Tudi mi kličemo novemu nadpastirju iz srca: Ad multos annos! Na mnoga leta! Daj mu Bog moč, da v svojo in svojih pobožnih srečo vlada svojo nadškofijo!

Tekmovanje pevskih društev.

Iz Ptuj, 20. jul.

Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuiju sklenilo je pri zadnji odborovi seji, da se priredi letošnji veliki pevski koncert v nedeljo dne 7. septembra t. l. v Ptuiju.

Da se izognemo nesporazumljenja glede določenih pesmi za koncert, objavimo danes še enkrat pesmi, ki se bodo pele: H. Volarič »Grajska hiša«, mešan zbor s tenor, mezosopran in altolom; H. Volarič »Slovenskim mladencem« za ženske glasove s spremljevanjem orkestra. Moška zbor pojeta se iz »Mohorjeve« pesmarice II. zvezek Ant. Hajdrih »Jadransko morje«; H. Volarič »Slovenski svet, ti si krasan!« Raznim pevskim društvom, oziroma pevkam in pevcem prepusti se za tekmovalje en mešan in en moški zbor ter se bo poklonila za najbolje popevavo in prednašano pesem častna društvena diploma. V to svrhu se posebno opozarjajo posamezna pevstva, da se mnogobrojno blagovolijo udeležiti tekmovanja ter se ob enem prosijo, da blagohotno naznanijo vsaj do 1. septembra t. l. podpisane odboru pesem, katero so si izbrali za tekmovalje, kajti ta točka je letos še prikratk na dnevnem redu.

Castite gg. poverjenike posebno letos prosimo, da delujejo v svojem kraju vztrajno in požrtvovalno v prid našega velevažnega društva, da mu pridobijo mnogo novih udov, posebno pa dobro izurjenih pevk in pevcev, ki se nameravajo v resnici udeležiti letošnjega koncerta. Nabiralne pole pa naj blagovolijo poslati z nabranimi doneski najpozneje do 1. septembra t. l. da zamoremo pravočasno račune skleniti, da sploh zamoremo pri velikem zboru natanko poročati o gmetnem stanju društva. Letos bode po večletnem odmoru potrebno dobro izvežbanih pevk in pevcev, da se postavimo posebno štajerski slovenski pevci na lastne noge in ravno pri tej priliki pokažemo, kaj da zamoremo z lastnimi močmi na glasbenem polju.

Z uljudno prošnjo pa se obračamo k sodelovanju na sosedne pevske zборе izven Štajerske.

Sploh bo za društvo, kakor za posamezne pevke in pevce najčastnejše, ako bo demo dosegli tudi letos takšen uspeh, ki se bo smel prištevati med najslajše uspehe, s katerimi se že ponaša to društvo.

Za odbor »Slovenskega pevskega društva«

Kajnih Val,
tajnik.

Književnost in umetnost.

Porcijunkula.

spisal P. Alfonz Furlan, mašnik frančiškanskega reda. Tisk. Krajec nasl., založil tretji red v Novem mestu. 1902. 24., 26 strani, cena 10 vinarjev. — Porcijunkula je kratka pa jasna zgodovina slovečega odpusta, imenovanega porcijunkula. Sestavljena je po

najnovejših odločbah svete cerkve in po najbolj zanesljivih virih. Zvezek ima dva dela; v prvem delu je: 1) kaj je porcijunkula, 2) kje, 3) kdaj se dobiva in 4) kaj zahteva sveta cerkev zdaj za ta odpustek. V drugem delu omenja pisavec, kaj se lahko moli pri obiskovanju cerkve za vsak odpustek, in podaja še štiri vrste že narejenih molitev za odpustke. Odločbe sv. cerkve so pod črto, da ne motijo bravca. Zvezek se lahko dene v vsako molitveno knjigo. Na zadnji strani so pa Themata concion. pro indulgentia Portiunculae.

Gorenjski Slavček.

Opera v treh oddelkih, zložil Anton Foerster. Izdala in založila »Glasbena Matica« v Ljubljani.

Tako je naslovljena elegantna, po Groharju z naslovno sliko opremljena knjiga, katero je pravkar pričela razpošiljati »Glasbena Matica« svojim članom kot društveno darilo za leto 1900/01 in 1901/02. »Gorenjski Slavček« je najobsežnejše in najdragocenejše glasbeno delo, kar jih je dosedaj izdala »Glasbena Matica«; obsega 212 strani na veliki četrti, in stane njegovo izdajanje štirikrat toliko, nego so povprečno stala dosedanja letna darila imenovanega društva. Razpošiljanje se je uredilo tako, da dobe »Gorenjski Slavček« v roke najprvo častni člani, ustanovniki in oni člani, ki so že plačali društvenino za leto 1900/01 in 1901/02, za temi pa drugi člani. Onim, ki so plačali društvenino le za eno teh let, bo doplačati 4 krone; če bi pa ne hoteli doplačati, si lahko izberejo namesto »Gorenjski Slavček« katerokoli drugo društveno darilo iz prejšnjih let. Od teh in od onih ljubljanskih članov, ki niso še plačali društvenine za nobeno teh dveh let, se bota pobirali doplačilo 4 kron oziroma društvenino za obe leti v znesku 8 kron ob vročevanju društvenega darila; zunanji člani naj pa blagovolé društvenine plačati ali poverjenikom ali jih poslati naravnost »Glasbeni Matici«.

Da se razdelitev muzikalij čim bolj pospeši, pride lahko vsak član tudi sam po svoje darilo v društveno pisarno v Vegovih ulicah št. 5 popoldne med drugo in tretjo uro. — Poverjeniki se naprosijo, da čim preje sestavijo seznam članov in jih vpošljejo z društvenino vred. — Za nečlane in v knjigarnah stane »Gorenjski Slavček« 12 K. — »Glasbeni Matici« sme pristopiti kot društvenik vsaka svojevredna oseba, in znaša društvenina na leto 4 krone. Priglasili članov, naročila na »Gorenjski Slavček« in denarji naj se pošiljajo na »Glasbeno Matico« v Ljubljani.

Izpred sodišča.

Hlev je zaprl hlapec France Bajc svojemu sohlapcu Francetu Rovanu v Goricih vsled nagajivosti, in Rovani ni mogel iti spat. Rovana je to tako vjezilo, da se je oborožil z nekim lesom, ter z njim razbijal po vratih, na to ulomil v hlev in Franceta Bajca, na katerega je imel že staro jezo, prav pošteno naklestil tako, da je ta nezavesten obležal. Obtoženi ne taji storjenega dejstva, le pravi da je to storil v silobranu, kar se mu pa ne verjame. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe poostre z enim postom in trdim ležiščem vsake 14 dni.

Z ročico je udaril po glavi 26letni Jernej Lavrič Andreja Kneza in Janca Debeva dne 15. junija t. l. zvečer v Srednjih Gamelnih, kar obdolženec tudi v polnem obsegu priznava. Sodišče ga je obsodilo na 3. mesece ječe.

»Kje je kaj kovačev?« tako so štirji domači fantje upili pred Hromčovo hišo v Podgorici. Bilo je na sv. Štefana dan minulega leta, ko se je kovač Jožef Hromc sinom mudil v Brinovčevi gostilni, priložnostil je notri tudi Cene Majdič ter jel razgrajati in delati rabuko, na kar ga je Hromčev sin Jože, da bi napravil mir, postavil na cesto. A sedaj je bil šele ogenj v stehi. Na vpitje Ceneta priletela sta mu na pomoč France Majdič in France Kokalj, ter udrila v Brinovčovo krčmo, kje se je pričel pretep. Posestnik in kovač Jože Hromc je hotel zbežati iz gostilne, a tu zamahne znani omenjeni France Kokalj z odprtim nožem proti njegovemu trebuhu in le slučaj, da je ta odskočil v stran, se je zahvaliti, da ni bil zadet. Na to so šli razgrajati pred Hromčovo hišo ter tam pričeli kričati: »Kje je kaj kovačev? Vsi morejo nocoj poerkati.« Jože Hromc, kateri se je bal za svojega sina, ki je nočil v hlevu, skoči naglo iz hiše in ni še utegnil vrata od hleva za seboj zapreti, že skoči izza ogle France Majdič, kriče: »Sedaj boš pa crknil ta stari« ter vtakne naglo kol v odprtino in hoče z vso silo vrata odpreti. Sin France, kateri se je bal za očeta, vrže neki lesen drog iz podstrešja na Majdiča, kar je tega še bolj raztogotilo; z neko strgulo oborožen skoči potegostno stopnice kričaje: »Sedaj boš pa crknil«, a tu ga udari France Hromc v silobranu s krempežem po glavi, da se je Majdič zgrudil in čez nekaj dni v ljubljanski bolnici umrl. Majdič je bil v obče znan kot surovež in pretepač. Sodišče je Franceta Hromca radi pregreška zoper

varnost življenja oprostilo, obsojilo je pa Franceta Kokalja na dve leti težke ječe, poostre z enim postom in trdim ležiščem vsaki mesec.

Vabilo k XVII. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda v Ilirski Bistrici, četrtek, 7. avg. t. l.

Vapored:

I. Sv. maša ob pol 10. uri v dekanijaki cerkvi. II. Zborovanje ob 11. uri v hotelu »Ilirija«. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev (iz § 14. glavnih pravil: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico ... b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva in razsodništva in e) podružnični zastopniki. Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsake 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti. Iz § 15.: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov. Iz § 16.: Vsako leto izstopi ena tretjina družbinega vodstva. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iznova.) jedne tretjine družbinega vodstva. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Tomo Zupan. 2. Ivan Hribar. 3. Luka Svetec. 4. Ivan Šubic. 6. Volitev nadzorništva (5 članov) 7. Volitev razsodništva (5 članov) Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Ljubljana, dne 15. julija 1903. — Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec. — Pristavek: 1. Dne 7. avgusta odhod iz Ljubljane z brzovlakom ob 5. uri 59 min., s poštanim vlakom pa ob 4. uri 54 min. zjutraj. 2. Po zborovanju skupni obed v hotelu »Ilirija« ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglašiti do 5. avgusta z naslovom: Tvrdka Žnidaršič & Valentič v Ilirski Bistrici. Kuvert brez vina stane 3 krone. 3. Odhod iz Ilirske Bistrice proti Ljubljani z brzovlakom ob 9. uri 27 min., s poštanim vlakom pa ob 6. uri 38 min. zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. julija.

Javen shod na Jesenicah: Včeraj

je govorila gorenjska dolina po svojih najboljših zastopnikih. Katoliško politično društvo za radovljiški okraj je zborovalo na obširnem vrtu Ferjanove gostilne na Jesenicah. Nad 1000 mož zbralo se je na shodu, mej njimi mnogo gorenjskih županov in obč. svetnikov. Maloštevilni jeseniški liberalci se niso upali ganiti. Tu se je videlo, koliko je vredna tista protestna brzojavka jeseniškega župana, »Narodovega« pristasa, katero je odposlal liberalnemu protestnemu shodu. Ako bi prišel na shod, povedalo bi mu ljudstvo, da se je z ono brzojavko korenito osmešil, kajti ljudstvo stoji za katoliško narodno stranko, kakor je zopet včeraj pokazalo. Shodu je predsedoval č. g. duh. svetnik in gorjanski župnik Ažman, ki je že takoj pri otvoritvi shoda izrazil katoliško-narodnim poslancem popolno priznanje za odločni nastop v zbornici, s katerim so prebili »vragov ris«. Zborovalci so z navdušenjem pozdravljali navzočnega poslanca dr. Šusteršiča in Pogačnika in zvesto sledili njunim izjavam. Poslanec Pogačnik je poročal o delih v drž. zboru in o organizaciji avstrijskih kmetov, dr. Šusteršič se je bavil z lažmi in spletkami liberalne politike ter z živimi barvami naslikal nje voditelje. Baval se je tudi z »najnovejšim veseljem« liberalcev, katerega razširja »Narod«, ko piše, da mu je odbor za osuševanje barja, v katerem sede politični naši nasprotniki, izrekel »nezaupnico.« Dr. Šusteršič je dokazal, kdo ima zasluge, da so pripravljavna dela sploh prišla v tok. Za tako nezaupnico od take strani se dr. Šusteršič upravičeno ne zmeni in je v to tembolj upravičen, ker je za tem vrhniški Gabriel Jelovšek, ki čisto menja svoje nastopanje in kateri naj sešteje številke, katere je dobil pri zadnjih volitvah dr. Šusteršič in one, katere je dobil on, pa bo na jasnem, komu ljudstvo zaupa in komu ne. Zborovalci so vsa izvajanja dr. Šusteršiča ves čas glasno odobraval, Jelovškovi »nezaupnici« se pa kar nasmejati niso mogli in so z velikimi ovacijami dr. Šusteršiču pokazali, kako ga cenijo in spoštujejo. Ljudje a la Jelovšek bodo takih izrazov spoštovanja in zaupanja zaman iskali. Radi nedostajanja prostora se danes ne moremo obširneje baviti z veleznimivimi izjavami dr. Šusteršiča in dru-

gih govornikov. Obširnejše poročilo o tem shodu, na katerem se je zopet sijajno pokazala neomahljiva solidarnost katoliško-narodnih volivcev in za volivno pravico združenega delavstva, odložimo do jutri. Na shodu je vladalo popolno soglasje in je bila mej mogočnimi »živio«-klici sprejeta na predlog g. Petra Rozmana resolucija, s katero se nastop katoliško-narodnih poslancev v deželni zboru popolnoma odobruje, zaupnica dr. Šusteršiču in Pogačniku in vsemu klubu katoliško-narodnih poslancev, sprejeta je bila dalje resolucija, s katero se shod izjavlja za zavarovanje za starost. Zborovalci so živahno pozdravljali misel, da se shodi po deželi zaključijo z velikanskim shodom slovenskega ljudstva v Ljubljani, za kar se bodo od vseh strani priredili posebni vlaki. »Mi pridemo!« klicali so zborovalci, »da tako pokazemo, da nas ni volja odstopiti od zahteve za splošno, enako in direktno volivno pravico in da se preko ljudstva in preko ljudskih pravic ne bo več vladalo!« Z »živio«-klici na presvetlega cesarja je sklenil predsednik zborovanje.

Shod zaupnikov katoliško-narodne stranke v Novem mestu je včeraj zbral lepo število naših mož iz Novega mesta, prečinske, mirnopedške, valtovaške, topliške, šmihelske, šempeterske in stopiške župnije. Soglasno so izrekli svoje zaupanje navzočemu poslancu Dularju in z velikim navdušenjem vsprejeli resoluciji odobravajoči nastop naših poslancev v deželni zboru in splošno, jednako volivno pravico. Temeljito se motijo liberalci, če mislijo, da bi bila novomeška tla ugodna za kak razdor v naši atranki.

Shod društva tobačnih delavcev. V soboto popoldne ob 1/5. uri zbralo se je delavstvo tukajšnje tobačne tovarne v »Kat. domu« na javni shod, da se tam razgovori o zavarovanju za starost in o stanovskih razmerah. Na shod je prišel tudi g. dr. Šusteršič. Po poročilu predsednika in blagajnika je govoril Gostinčar, ter povdarjal potrebo edinosti in tudi požrtovalnosti v organizaciji; po močni organizaciji se bode dalo marsikaj spremeniti. Poslanec g. dr. Šusteršič je govoril o zavarovanju za starost, ter kazal na nedostatke sedanje starostne preskrbnine v tobačnih tovarnah. Najvišja svota preskrbnine bi morala znašati vsaj 48 krajcarjev dnevno in se zviševati po službenih letih v kategorijah. V podrobnosti se g. poslanec ni spuščal, ker je itak vsem znana njegova interpelacija v državnem zboru o tej zadevi, ki obsega vse podrobnosti. Zahvalil se je tudi za zaupnico, katero mu je izreklo delavstvo tobačne tovarne. G. Linhart je govoril tudi o potrebi organizacije ter naglašal, da mora biti strokovno društvo bojeno društvo, katerega se podjetnik boji. Uradniki bi imeli sodelovati pri organizaciji, toda se postavljajo le prerači v nasprotje organizaciji. Pri nas imamo dvoje podjetij, pri katerih se z delavstvom ne ravna tako, kakor bi se moralo: južna železnica in tobačna tovarna. G. dr. Šusteršič je naglašal, da društvo ne sme dati povoda za nasprotstva med uradnim in delavstvom, da pa mora odločno postopati, ako kak predpostavljene prekorači mejo svojih predpisov in dostojnosti nasproti delavcem. To je treba tembolj povdarjati, ker bi se znalo marsikaj napačno tolmačiti. Mogoče da je tudi na tem shodu kdo, ki bo vodstvu poročal tako, kot je to storil nek uradnik južne železnice, ki je s popolno neresničnim poročilom prišel k Gutmanu. (Burni smeh). Društvo naj toraj nastopa v slučajih nepravilnosti možato in odločno, ne sme pa dati povoda k nasprotstvu. Gostinčar je na to govoril o stanovskih razmerah in dejal, da je dolžnost tobačne uprave, da pomaga delavcem do boljših in zdravejših stanovanj, za kar se je že pričela akcija. Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je predsednik, zahvalujoč se gosp. poslancu dr. Šusteršiču za njegov govor, zaključil zborovanje. Z navdušenimi živjoklici na dr. Šusteršiča so se razšli zborovalci, katerih je bila dvorana natlačeno polna.

Učitelstvo proti Jakliču? »Slov. Narod« poroča, da je bila pri uradni učiteljski konferenciji za kranjski okraj skle-

njena in podpisana sledeča izjava: Učitelstvo kranjskega okraja, zbrano pri okrajni konferenci v Cerkljah dne 16. julija 1902, izreka svoje obžalovanje tovarišu-učitelju Fr. Jakliču, ki je s svojim delovanjem kot poslanec z drugimi kričadi provzročil, da se je zasedanje deželnega zbora zaključilo in je ostala med drugimi prošnjami tudi prošnja »Slovenskega učiteljskega društva« za izboljšanje učiteljskega gmojnega stanja nerešena. S tem svojim dejanjem je pokazal, kako malo mu je mari slovensko učitelstvo. V Cerkljah dne 16. julija 1902. — Sledi 54 podpisov. ... Ker poznam zanesljivost »Narodovih« poročil, usojam si javno vprašati, ali je bila izjava res sklenjena in podpisana pri uradni učiteljski konferenciji, torej pod predsedstvom gospoda c. kr. šolskega nadzornika, ali še le potem po banketu, ko so ga imeli gospodje tovariši že nekoliko v glavah, da vem potem prav ceniti tako naročeno izjavo, s katero moji volivci niso v prav nobeni zvezi. — V Dobropoljah, dne 19. julija 1902. — Fr. Jaklič, učitelj. — Dostavek uredništva: Mi pa želimo, da se nam sporoče tudi imena onih, ki so podpisali, da bomo te junake poznali za naprej.

»Soča« ne bo odslej več izhajala trikrat na teden, ampak samo dvakrat. Izdajatelj Gabršček pravi, da ima izgube že lepo število tisočakov. Naj se bil rajši »žrtvoval« za kaj bolj koristnega. Sicer bo pa »Soča« še itak prevečkrat izhajala.

Osebnosti. Profesor na tukajšnjem učiteljskem št. g. Anton Keržič je pomaknjen v VIII. činovni razred. — Voditeljica strokovne šole za klekanje šipk v Idriji g. Amalija Korbar je prestavljena v Bovec, odkoder pride na nje mesto v Idrijo g. Ivana Jerab. — Sodni višji oficijal g. Alojzij Szabathy je iz Mokronoga prestavljen v Novo mesto na mesto umrlega vodje zemljiške knjige g. J. Beuca.

Razpisana je učiteljska ulužba v Zalem logu pri Železnikih.

Protestni shod v Trstu. Z ozirom na to, da vlada že celih 18 let ne odgovori, kaj je z vprašanjem slovenskih šol v Trstu, nameravajo tržaški Slovenci sklicati velik protestni shod.

Gledališče »Armonia« v Trstu se predela in se bo odslej imenovalo »Carlo Goldoni«.

Iz Marijinega Celja nam piše Ljubljanečan, ki se te dni ondi mudi, da je bil v soboto sprejem dunajskih romarjev veličasten. Ves trg je bil v zastavah in slavalokih. Navzočen je bil tudi dunajski škof dr. Marschal. Včeraj zvečer je bila sijajna bakljada. Pater Abel je pri pozdravu apeliral na volivce z ozirom na bodoče deželnozbornske volitve. Mej romarji vlada veliko navdušenje za sveto stvar.

Velika nemška pevska slavnost bo prihodnjo nedeljo v Gradcu. Nemška pevska društva iz Avstrije in Nemčije bodo imela ondi svoj »Sängerbundesfest«. Po Gradcu se vrše za to velenemško slavnost živahne priprave. Lesena pevska dvorana je obsežna za 15 000 oseb.

Smrtni skok. V Zagrebu je skočil v preiskovalnem zaporu se nahajajoči kontonist Milan Vasć iz družega nadstropja jetnišnice. Obležal je na dvorišču mrtev.

Oblak se je utrgal v soboto nad Gradcem in okolico. Padala je tudi toča, debela kakor golobja jajca in pobila mnogo oken, oklestila drevje in pobila mnogo ptičev. Voda je udrla v mnoge hiše in je ognjegasnno društvo imelo polne roke dela. Po Gradcu je bila tolika tema, da je morala elektriška železnica voziti razsvitljena, a večkrat je morala svoj promet ustaviti. Tudi z raznih drugih štajarskih krajev se poroča o velikem neurju.

Poročil se je g. Avgust Žgur, posestnik na Gočah, z gđeno Anico Lampe s Črnegarja.

Islet graških delavcev v Postojno se vrši 31. avg. t. l.

Nesreča. Iz Knežaka se nam poroča: Včeraj se je dogodila tu nesreča. Voz s senom naložen je povozil 2 leti staro deklico Keš. Eno uho je odtrgano — sploh je zelo

poškodovana na glavi. — Danes 20. julija je velika nevihta.

Promocija. Danes dopoldan je bil na dunajskem vseučilišču doktorjem vsega zdravilstva promoviran »Daničar« g. Avgust Levičnik iz poznane, obdopoštovane rodovine v Kranju. Mlademu doktorju naše najpriščneje šestitke!

Samomor opernega pevača. iz Trsta se poroča: V gozdju nad sv. Ivanom zastupil se je sinoči nekdanji operni pevec Avgust Radičič. Zdravnik, katerega je neki radar telefonično pozval z zdravniške postaje in ki bi bil moral Radičiču izprati želodec, prišel je tja — brez vode. Ko so Radičiča prenesli v bolnišnico, bilo je prepozno, da bi mu izprali želodec in je revež kmalu na to umrl.

Krštič v zaporu. Glasoviti Krštič mora sedaj v zapor, da odsedi tiste tri mesece, do katerih so mu pripomogli tržaški porotniki. »Dr.« Krštič je sicer rekural na najvišje sodišče, ali tam so mu rekli, da so tržaški porotniki prav sodili.

Koroške novice. Umrli je v Celovcu g. I. Murko, upokojeni višji častnik. — Ne ulivajte petroleja na ogenj. Udova Marija Smid v Celovcu je kuhala v soboto večerjo in je hotela napraviti večji plamen. Učila je na ogenj petroleja, a v hipu je busknil goreč petrolej na njeno obleko. Smid je bila nakrat vsa v ognju. V bolnici je umrla na dobljenih opeklinah. — Na gimnaziji v St. Pavlu je bilo letos 20 Slovencev.

V koroškem deželnem zboru bode večina predlagala četrto skupino s štirimi mandati, katere bo razdelila po svoje, Slovenski poslanci se z ozirom na to dotičnih razprav baje ne bodo udeležili.

Gimnazija v Kranju. Kranjska občina je dobila dovoljenje, napraviti na svoje stroške prizidek pri gimnazijskem poslopiju, vsled česar bi občini ne bilo več treba skrbeti za kurjavo. Stavba se mora naučni upravi izročiti v uporabo s 1. septembrom l. 1903.

Sava izstopila je vsled velikega sobotnega naliva pri Kranju.

Predrzen napad in samomor. Iz Sv. Marjete poleg Rimskih toplic, 21. julija. Včeraj med večernicami je neki popotni rokodelc v sredi vasi napadel mlado, še ne en mesec omoženo gospodinjco Ano Lokovšek. Gospodar in gospodinja sta bila v prvem nadstropju, ko je hudobnež prišel, in po spodnjih sobah stikal. Ker je gospodinja stikanje in hojo slišala, šla je pogledat. Toda komaj čez stopnice pride, jo oni človek napade, davi in usta tišči, ter na tla vrže. Komaj je nekoliko zakričala, na kar sta mož in še en možki prišla in ženo rešila. Zločinec je dosti toplih dobil od moža in od drugih do tistega časa, da je orožnik prišel in ga odpeljal. Ko ga je orožnik zvezanega pred seboj gнал, je v Vrtečah nenkrat s ceste skočil v močno naraslo Savinjo, nekaj časa še s zvezanimi rokami na hrbtu plaval, potem pa vtonil. Pisem ni nobenih imel. Rekel je, da je sodar iz Zatrežica. Ta napad je bil grozovito predrzen, v nedeljo pri belem dnevu, v sredi vasi, blizu toplic, od koder ljudje vedno po cesti skozi vas hodijo.

Slavnost v Kamniku. Vspored slavnosti gasilcev, ki bo dne 10. t. m. v Kamniku je naslednji: V soboto dne 9. avgusta zvečer ob pol 9. mirozov z bakljado. V nedeljo dne 10. avgusta zjutraj ob pol 5. uri budnica. Dopoldne: Od pol 8 ure naprej sprejemanje raznih društev. Ob tri četrt 9. uro sprejem Zaveznega odbora in z vlakom došlih društev, na to odhod na Glavni trg, kjer se društva razidejo k zajutreku. Točno ob pol 10. uri občni zbor Zaveze gasilnih društev v prostorih Narodne Citalnice. Ob pol 11. uri zopet sestanek društev na Glavnem trgu, od koder se odkoraka k sv. maši v farno cerkev. Ob 11. uri slovesna sv. maša, pri kateri poje sl. pev. društvo »Lira«. Po maši slavnostni odhod po mestu k blagoslovljenju »Gasilnega doma«. a) Cerkevno blagoslovljenje; b) pozdrav in nagovor gosp. mestnega župana; c) defiliranje pred mestno hišo; d) razhod društev k obedu. Popoldne: Ob 1. uri banket v hotelu Fischer (kuvert za osebo 3 krone). Pri banketu svira mestna godba. Oglasila k

banketu sprejema odbor najkasneje do 2. avgusta. Ob 4. uri na vrtu hotela Fischer koncert slav. pevskega društva »Lira« s sodelovanjem slav. mestne godbe kamniške na korist stavbi »Gasilnega doma«. Vstopnina h koncertu za uniformirane ognjegasce 40 v., sicer pa za osebo 1 krono. Preplačila se glede na dobrodelni namen hvaležno sprejmejo. — Po koncertu prosta zabava.

Cigani so v okolici viniški napadli več oseb. Na Hrvaškem so prijeli enega cigana Miko Hudoravaca, drugi cigan, ubegli prišeljenec Nikolaj Hudorovac, je pa pobegnil.

Potujoča domača razstava. Iz Idrije se nam piše: V dvorani pri »Črnem orlu« smo imeli priliko videti in slišati mnogo novosti, ki so zanimale naše meščanstvo. Gosp. Luznik z Vrhnike je imel s seboj kinematograf, gramofon, pisalni stroj, svoj izvrsten univerzalen harmonij, na katerem se z najboljšim vspehom svira resna kakor tudi najveselejša glasba, in s katerim je pokazal, da nam takih instrumentov ni treba iskati na tujem, ker se doma, na Vrhniki, lahko bolje poslužimo, nego li drugod. Tu se tudi dobé dobri glasovirji in pianini, vse po zmernih cenah. Naročajo se lahko pisalni stroji in vse, kar smo videli v izložbi potovalnega podjetja. Vsa potujoča razstava je bila zabavno-podučna, udeležili so se je odrasli in šolska mladina. Vsakemu je bilo ljubo, da se je okoristil te prilike.

Grajsčina Jablanica. V tem letu od Albeta Dub-a z Dunaja kupljeno grajsčino Jablanica pri Ilirski Bistrici na Notranjem so na novo parcelirali, ker bode zemljišče v kratkem na drobno razprodano; vsak kupovalec bo mogel z vozom do svojega zemljišča, ker bodo poljske poti, da ne bode motenja posestva tožb. Dub je plačal za grajsčino 100.000 kron, po 2 krajcarja od štirjaškega sežnja. Podgorcem in Kočanom so vrata odprta, da si pri okrajni cesti svet za hišo kupijo. Mnogo jih je gozdnih delavcev, da bi si hišo sezidali, pa prostora nimajo.

Pogreb, kateri se je vršil v petek 18. t. m. po tako nenadno umrlem Franc Berdavs-u, poštarju v Dobropoljah, je bil nenavadno slovesen. Udeležilo se ga je več od daleč došlih svetnih duhovnih gospodov. Bil je pokojnik skrben gospodar in dober oče — krščanski odgojitelj svoje družine — krščanski, pravim, ker so ga nekateri med liberalne može prištevati, kar pa on po svojem prepričanju in arcu ni bil. N. v m. p.!

Velikodušen dar. Znana dobrotnica gospa Josipina Hotčewar, veleposestnica v Krškem podarila je pogorelcem na Dornovem velikodušno podporo 120 kron za prve nujne potrebščine. Naj bi posnemali preblago dobrotnico vsi tisti, katere ne tare skrb za vsakdanji kruh.

Samomor ženske. V lembaškem gozdu so našli obešeno deklo Marijo Suster.

Roko v slamorenico je po nepredvidnosti dejal Jakob Derglin iz Lanišča. Stroj mu je roko hudo poškodoval. Derglina so prepeljali v bolnico.

V štajarskem dež. zboru je sprejet predlog poroč. Stürgkha, naj dež. odbor v sporazumljenju z vlado sestavi besedilo novega disciplinarnega zakona za učitelje in naj na to skliče anketo o tej zadevi.

Ljubljanske novice.

»Narodni Dom« pod sekvestrom. Po Ljubljani se danes govori, da je »Narodni Dom« osrečila »Mestna hranilnica« s sekvestrom in da je za sekvestra postavljen gosp. finančni nadsvetnik Svete k. Dolga je baje 240.000 kron. »Mica Kovačeva, plesava nič plačeva«.

Štornik Friderik Gressel je umrl na Dunaju v 47. letu svoje dobe. Po Ljubljani je bil dobro znan. Truplo prepeljejo v Gradec.

Potresno tresenje, a precej oddaljeno, so zabeležili aparati tukajšnje opazovalnice v soboto zvečer okoli 10. ure.

Mitnico zlomil je nek izvošček na Tržaški cesti.

Kolesarjenje. Trgovčev sin C. H. je podrl z biciklom Jurija Jerala. — V soboto je padel na Valvasorjevem trgu pod konja kolesar trgovec Lavš, ki je privozil v Ljubljano.

Napaden stražnik. Stražnika Kocijančiča so že dolgo časa imeli »na pik« goriški delavci. Včeraj so ga dobili v gostilni Konjušne ulice št. 13. Obstopili so ga, ko je miril, in ga pričeli bombardirati z raz-

nimi stvarmi. Kocijandč je potegnil sabljo in odsekal Fr. Remecu palec. Remca so prepeljali v bolnico, od napadalcev jih je pa bilo šest aretiranih.

Abiturijentski koncert je v soboto „inteligentna“ jako slabo posetila. Navzočih je bilo le okoli 40 oseb. Dva gimnazijca sta na potu domov modrovala, da bi v bodoče bilo bolje take slavnosti prirejati v »Kalol. Domu«, kjer bi bil boljši obisk.

Voz se je zvrnil nanj. Anton Klančar iz Hrastja je podpiral z drvmi naložen voz. Voz se je zvrnil na Klančarja, ki je dobil take poškodbe, da je včeraj v tukajšnji bolnici umrl.

Jubilej tverke Eberl. Tukajšnja tverka brata Eberl praznuje danes 60letnico svojega obstoja.

Velik naliiv smo imeli v Ljubljani v soboto zvečer. Naliiv je bil tako silovit, da so se zamašili mnogi odtoki vode in da je voda udrila v nekatere prodajalnice.

Poročil se je danes g. Tomaž Bizilj z gđ. Metiko Lukman. Bilo srečno!

Umrl je pomožni uradnik tukajšnjega okrajnega glavarstva g. Peter Kuzman, bivši župan žužembski, v bolnici je pa umrla Ana Vidic.

Izlet v Škofjo Loko priredi 27. julija pevska družba »Ljubljana«.

Ustavljena električna železnica. Včeraj zjutraj nanesla je voda vsled silnega dežja iz ulice na Grad cel kup peska na tir električne železnice v Florijanski ulici, tako, da se je promet eno uro pozneje pričel kot navadno, ker so morali delavci tir izprazniti in očistiti.

Nesreča v gorah. Nadučitelj tukajšnje mestne nemške deške ljudske šole g. Teodor Valenta je padel na Golici preko neke strmine in se je na glavi precej nevarno poškodoval.

V Kamnik se včeraj izlet tukajšnjega društva tiskarje v radi neugodnega vremena ni vršil. Izlet bo dne 3. avgusta.

Od društvene godbe je odpuščen tudi g. Kodla.

Pokušen samomor. V Ljubljano je hotela s St. Jakobskega mostu v soboto skočiti Helena Kokalj iz Pangerc. Sin njen je bil obojen pri sodišču, a ona je ves čas zatrdjevala, da je nedolžen. V obupu se je hotela utopiti. Zadržal jo je njen mož.

„Amerikanec“ zopet tu. Trgovina Fr. Hodscherja „pri Amerikancu“ na sv. Petra cesti je zopet odprta.

Cirkus Fumagali je prišel v Šiško.

Razne stvari.

— **Najnovejši od raznih strani.** Kolerica. Iz Aleksandrije se poroča, da je v Muša 416 oseb umrlo na koleri. — Močan taifun je divjal v Hongkongu in okolici. Dvajset oseb je zgubilo v viharju življenje. Tudi na otoku Luzon je bil močan taifun. En parnik se je potopil. — Zopet ni potres je bil v St. Vincenzu. Prebivalci so zapustili hiše. Potresni sunki se ponavljajo. — Iz Benetk se poroča, da je ameriški bankir Morosini, dal pol milijona za zopetno zidavo Markovega stolpa. — Vlak v vodi. Vlak zagorske železnice na Hrvaškem je radi velikega naliiva skočil iz tira v vodo. Človeških žrtev ni bilo. — Umrl je v Čabru hrvaški trgovec Zvonimir Križ.

Strašen umor. V Parizu je neki nedolžni sin v jezi umoril svojega očeta s tem, da mu je z železnim loncem prebil čepinjo. Po umoru se je morilec vlegel hladnokrvno v posteljo, in spal do drugega dne. Šele drugi dan so našli mrtvo telo nesrečnega očeta. Sina so prijeli, ko je ravno popival v gostilni.

Društva.

(Shod kranjskih gasilnih društev) se bode vršil v nedeljo, dne 10. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne v Kamniku. Dnevni vspored: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo o delovanju. 3. Blagajnično poročilo. 4. Poročilo o podporni bolniški blagajni. 5. Posebni predlogi, ki se morajo pa po § 22. pravil 14 dni pred shodom gasilnih društev pisмено naznaniti zveznemu odboru. 6. Volitev odbora po § 17. zveznih pravil. Ob 11. uri zjutraj sv. maša v župni cerkvi; po sv. maši blagoslov novega gasil. doma v Kamniku. Ob isti priliki bo tudi kamniško prostovoljno gasilno društvo slavilo dvajsetletnico svojega obstanka.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 21. jul. Govori se, da hoče v češkem konservativnem veleposestvu poleg poslanca Radinskega tudi Papstmann odložiti svoj mandat.

Dunaj, 21. jul. Vlada nadaljuje posvetovanja z voditelji Čehov in Nemcev o vprašanju, za katere koncesije bi Nemci

pripustili samo češki uradni jezik v čeških okrajih.

Dunaj, 24. jul. Mehitaristovski general Aideny je umrl tu v 98. letu svoje starosti.

Sz. Györgey na Ogrskem, 21. julija. Tu so se zarotili vsi gimnazijci, ki so propadli, da gredo skupno v smrt. Prisegli so, da se usmrte vsi do zadnjega. Šli so v gozd in žrebali, v kateri vrsti se naj usmrte. Prvi je takoj na sebi izvršil samomor. Ko so ga videli drugi mrtvega, so se ustrašili in pobegnili domov. Stvar se preiskuje.

Išel, 21. julija. Rumunski kralj pride sem 3. avgusta. Na kolodvoru ga bo pozdravil cesar. Dne 6. avgusta rumunski kralj odpotuje v Ragaz.

Brno, 21. julija. „Lidove Noviny“ poročajo, da bodo nove volitve v moravski deželni zbor koncem meseca septembra.

Lviv, 21. julija. Grunewaldska slavnost je vrgla 6000 kron dobička, ki se porabi za narodne namene.

Turin, 21. julija. V Bra, kamor se kraljeva rodbina večkrat poda z avtomobilom, so aretirali nevarnega anarhista.

Madrid, 21. julija. Vlada računa, da se bo železničarska stavka ponesrečila in misli, da bo samo 5 odstotkov uslužbencev pričelo stavitkati.

Pariz, 21. jul. Katoliška stranka organizira v celi deželi veliko agitacijo proti zatvorjenju redovnih šol. Napovedanih je mnogo javnih shodov. Vsestransko zatrjujejo, da je vlada krivično tolmačila kongregacijski zakon.

New York, 21. julija. V Gnajaquil je ogenj uničil velik del mesta. Vladno poslopje, carinski urad, železniško poslopje so žrtve ognja. Škode je 5 milij. dolarjev.

Hamburg, 21. julija. Parnik „Primus“ je trčnil s parnikom „Hansa“. Parnik „Primus“ na katerem je bilo 185 potnikov, se je takoj potopil. Rešili so 30 oseb.

Kiev, 21. julija. Včeraj se je tu dvakrat utrgal oblak. Strahovita toča je pobila veliko število oken. Voda je udrila v stanovanja po kleteh, kjer je utonilo 15 oseb. Voda je v ulicah en meter visoka. Škoda je velikanska.

Sansibar, 21. julija. Sayid Ali, sin umrlega sultana, je proglašen sultanom. Ministerski predsednik Roges bode vodil vlado, dokler novi sultan ne dopolni 21. leta. Povsod vlada mir.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

čas opazovanja	temperatura zraka v m. Celzijev	temperatura zraka na višini	temperatura vode	temperatura zemlje	temperatura snega	temperatura ledu
19. 9. zveč.	733-1	16-8	sl. svah.	nevihta		
20. 7. zjut.	731-5	14-1	sl. svzh.	nevihta		
20. 2. popol.	721-1	16-3	sl. jvzh.	oblač.		
20. 9. zveč.	729-7	16-1	sl. vzh.	dež		
21. 7. zjut.	730-2	16-9	sl. jvzh.	oblač.		
21. 2. popol.	730-0	24-8	sl. jug.	del. jasno		
Srednja temperatura sobote 21-0°, norm.: 19-8°						
Srednja temperatura nedelje 15-5°, normale: 19-9°						

Zitne cene

dné 20. julija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7-17	7-18
Rž za jesen	6-29	6-30
Koruzna za julij-avgust	5-15	5-17
„ „ sept.-oktober	5-22	5-23
Oves za sept.-oktober	—	—
„ „ jesen	5-65	5-67

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6-80	6-81
Rž za oktober	5-90	5-91
Oves za oktober	5-31	5-32
Koruzna za julij	4-78	4-78
„ „ avgust	4-83	4-83
„ „ maj (1903)	4-93	4-94

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K	—	do	—
Rž južno zel.	7-—	—	—	7-20
Ječmen	—	—	—	—
„ ob Tisi	—	—	—	—
Koruzna ogerska	5-25	—	—	5-35
Cinkvant	6-—	—	—	6-40
Oves srednji	7-25	—	—	7-50
Fizol	7-25	—	—	10-—

Dunajska borza

dné 21. julija.

Skupni državni dolg v notah	101-85
Skupni državni dolg v srebru	101-75
Avstrijska zlatna renta 4%	121-60
Avstrijska krona renta 4%	89-75
Ogerska zlatna renta 4%	121-50
Ogerska krona renta 4%	97-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1801-—
Kreditne delnice, 180 gld.	676-75
London v ista	239-72 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-07 1/2
30 mark	23-40
20 frankov (napoleonidor)	19-05
Italijanski bankovci	94-10
C. kr. cekini	11-26

850 1-1

Zahvala.

Darovalcem krasnih vencev; onim, kateri so se nazlic slabemu vremenu udeležili pogreba nepozabnega mi soproga gospoda

Josipa Mayer

vsem, kateri so mi izrazili sočutje tako ob boleznih in povzdom njega smrti izrekam najtoplejšo zahvalo.

Prav prisrčno pa se še zahvaljujem predgosp. kaplanu M. Riharju za njegov obilni trud in požrtvovalnost mej boleznijo in v zadnjih trenutkih življenja blagega pokojnika.

V Ljubljani, dne 21. julija 1902.

Ivanka vdovlj. Mayer
učiteljica.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Išče se komi!

Z mesecem avgustom t. l. sprejemem v svojo trgovino z mešanim blagom mladega, izurjenega komija iz krščanske poštnice rodbine za primerno plačo.

Tudi oddam trgovino v najem proti poroštvi! Prednost ima, kdor odkupi vso zalogo v trgovini in točno plača.

Ivan De Franceschi,

trgovec v Šturiji pri Ajdovščini.

851 3-2

Sloveča pristna

Bizeljska naravna vina!

Gg. interesentom ponudim večjo množino lastnega pridelka l. 1901. in ob enem letošnjo trgateg, ob kateri je lahko kupec osebno navzoč ter odbira grozdje po svoji volji.

Prevzame se vino v nogradu Bizeljskem proti takojšnjem plačilu.

Kupujem tudi vinske sode stare, a dobro ohranjene od 15 do 60 Hl.

Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod šifro „Mengiška pivovarna“.

856 3-2

Lak za sobina tla, dá lesk in bojo v jednej prevlaki ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo zalogi pri trvdki BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. 524 11 11-3

Vnanja naročila proti povzet ju.

Prediva

vsako množino kupi Anton Kolenc v Celju po gld. 28.— 100 kg. kar se do 23. t. m. dpošije.

844 (5-4)

Št. 25 360

Dobava bukovih drv.

Podpisani mestni magistrat kupi 300 do 320 sežojev 24 palcev doigih, suh h, zdravih bukovih drv, katara bo tekom meseca avgusta letos oddati v mestna skladišča.

Ustne ali pisemne ponudbe sprejema do 31. t. m. mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 17. junija 1902.

Okrajno-cestni odbor na Vrhniki razpisuje

oddajo zgradbe nove okrajne ceste, vodeče od Podlippe čez Smrečje do okrajne meje v daljavi 7200 m, katero delo je cenjeno na 54.000 Kron.

Oddaja se vrši

dné 29. julija t. l. ob 9. uri dopoldne

v občinski pisarni na Vrhniki. Stavbeni in drežbeni pogoji so razpoloženi v občinskem uradu na Vrhniki na upogled.

854 (2-2)

Absolutno zajamčeno

pristno mašno vino.

Škofjski list je l. 1898. priporočal v. č. gg. župnikom mašno vino, katero razpošilja „Kmetijsko društvo v Vipavi“ kot zajamčeno pristno.

Belo vino posebno dobrega okusa oddaja se po 35 K in vliže, in ručeče namizno hrbovsko po 30 K za 100 litrov v Postojno postavljenjo.

Najmanjša množina je 56 litrov. Narobam čez 500 litrov se cena primerno zniža.

Zadrugo nadzoruje strogo v. č. g. dekan Vipavski. Izključena je vsaka prevara.

Na zahtevanje se pošljejo vzorci.

Kmetijsko društvo v Vipavi.
799 (2)

Iekarna Piccoli

„pri Angelu“ l. 2 (50-29)

Ljubljana. * Dunajska cesta

Železnarovo vino

LEKARJA Piccoli - ja

v Ljubljani.

Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar

Gabriel Piccoli v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštne povzetju.

Peter Kersič

v Spodnji Šiški

861 3-2

vsprejme

več učencev za sedlarski in kolarski obrt.

841 (3-3)

Odda se

služba organista in cerkvenika

o Sv. Mihele v Št. Gotardu pri Trojanah.

Župni urad Št. Gotard. P. Trojan.

Partija boljšega manufakturnega blaga

(večinoma za mošte obleke v približni vrednosti 4000 K je za nizko ceno na prodaj.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe g. Ivan Pintar v Ljubljani, Soteska št. 10, in sicer do 23. julija t. l.

857 (3-3)

864 (2-1)

854 (2-2)

856 3-2

524 11 11-3

844 (5-4)

854 (2-2)

856 3-2

841 (3-3)

857 (3-3)

864 (2-1)

854 (2-2)

856 3-2

524 11 11-3

844 (5-4)

854 (2-2)

856 3-2

841 (3-3)

857 (3-3)

864 (2-1)

854 (2-2)

856 3-2

524 11 11-3

844 (5-4)

854 (2-2)

856 3-2

524 11 11-3

844 (5-4)